

--- Bespreknotitie ---

Waterrecreatie in het IJsselmeergebied

Bas de Wit & Nick Roosendaal (VVD Noord-Holland)
Commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid
30 augustus 2021

Betreft: Position paper *“Houd ons IJsselmeergebied bevaarbaar, veilig en schoon”*
(verzoek voor de B-agenda van de commissie NLG van 30-08-2021)

Doel: Politieke steun vanuit Provinciale Staten richting de Tweede Kamer het position paper, in navolging van het handelen van het college van Gedeputeerde Staten, en een reflectie van Gedeputeerde Staten daarop.

Inleiding: In juni 2021 heeft het college van Gedeputeerde Staten het position paper *“Houd ons IJsselmeergebied bevaarbaar, veilig en schoon”* vastgesteld en gepubliceerd. Dit paper is gericht aan de Tweede Kamer en roept op om samen met de partijen in het veld (waterrecreatie en natuur), de betrokken provincies en het ministerie van I&W tot een gestructureerde aanpak te komen ten behoeve van de waterrecreatie voor de waterplantenproblematiek.

De fractie van de VVD heeft, net als andere fracties, in deze Staten al eerder aandacht gevraagd voor de negatieve effecten van waterplanten op onder andere de waterrecreatie, de waterkwaliteit en de ecologische ontwikkeling in het gebied. Met de agendering van het position paper grijpen wij graag de kans dit nogmaals te doen, inclusief concreet opvolgende actie.

Probleemstelling: In het position paper beschrijven opstellers 3 knelpunten in het IJsselmeergebied. Het gaat om de volgende punten:

1. Veiligheid bevaarders en regionale economie in het geding.
2. Waterplantenproblematiek wordt onbeheersbaar.
3. Verslechtering waterkwaliteit.

De vertreksituatie in 2019 was uitdagend. Waterplanten dragen bij aan een toekomstbestendig ecologisch systeem en een goede waterkwaliteit, maar geven tevens overlast voor de mogelijkheden voor waterrecreatie buiten de vaargeulen. Met de toegenomen waterkwaliteit in het zuidelijke deel van het IJsselmeergebied manifesteert de overlast zich meer en leidt tot maatschappelijke en economische schade. Anno 2021 neemt de druk op het water alleen maar toe vanwege de toegenomen waterrecreatie sinds de Coronacrisis. Daarnaast stelt de Kaderrichtlijn Water hoge eisen aan de waterkwaliteit.

Het vaargebied voor de waterrecreatie (inclusief varend erfgoed) wordt beperkt, de bereikbaarheid van jachthavens wordt slechter, hulpdiensten komen door de waterplanten lastiger ter plaatse en bij de kust hebben zwemmers, bezoekers en omwonenden last van de (stinkende) waterplantenresten. Ook ontstaan er onveilige situaties doordat beroeps- en recreatievaart op de Randmeren gedwongen worden om samen in de vaargeul te varen.

Voorgestelde Aanpak: In het position paper zijn de volgende zaken centraal gezet in de voorgestelde aanpak:

1. Het aanleggen van verdiepte vaargeulen is belangrijk voor de economie en de veiligheid. Zonder deze maatregelen kan de veiligheid van bevaarders niet langer worden gegarandeerd en neemt het risico op ongelukken en schadeclaims bij Rijkswaterstaat toe. Wij vragen het Rijk hiervoor eenmalig €66,7 miljoen te reserveren op het budget van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, om in totaal 27,8 kilometer aan vaarwegen te verbreden en te verdiepen.
2. Omdat het vaargebied voor waterrecreatie zodanig is beperkt als gevolg van de waterplantengroei op rijkswater, is betrokkenheid van het Rijk nodig. Daarom vragen wij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat jaarlijks €1 miljoen te reserveren op de begroting ter bekostiging van beheerwerkzaamheden voor het maaien van waterplanten. Het beheer wordt uitgevoerd door bestaande samenwerkingen van de betrokken gemeenten, stichtingen uit de watersport en de beroepsvisserij uit het gebied. Het IJsselmeergebied is hierin zelfredzaam, maar vraagt een uitvoeringsbudget en een omgevingsmanager verantwoordelijk voor waterrecreatie bij Rijkswaterstaat.
3. Om het tij te keren is grootschalig ingrijpen in de waterinfrastructuur noodzakelijk, om meer ondieptes te maken voor een robuuster watersysteem. Door het materiaal te halen waar verdiepingen voor waterrecreatie nodig zijn, is ook de economie gediend. Een programma hiervoor is er, in de vorm van de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Nodig is een brede verkenning voor een project in het Gooimeer/Eemdelta en financiering voor de uitvoering. Die wordt geraamd op €50-€75 miljoen (uiterlijk 2030), op te nemen op de begrotingen van de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur en Waterstaat.

Gevraagd: Opstellers van deze bespreknotitie vragen het volgende aan de andere politieke fracties:

1. Reflectie van de andere politieke fracties op de uitdagingen rondom de waterrecreatie in het IJsselmeergebied;
2. Beoordeling van de andere politieke fractie op de aanpak van het college van GS in dit kader;
3. Steun voor het versturen van een brief, door onze griffie naar de politieke fracties in de Tweede Kamer, waarin ondertekenaars oproepen het position paper vanuit het veld te steunen. In deze brief zullen ook de reeds gedane initiatieven door de provincie benadrukt worden. Deze brief zal ook gedeeld worden met de gemeenteraden en Provinciale Staten van de betrokken gemeenten respectievelijk provincies.

Daarnaast vernemen wij graag van het college van Gedeputeerde Staten een reflectie op bovenstaand verzoek, in het belang van het realiseren van de voorstellen uit het position paper.

Bijlage: Position Paper *“Houd ons IJsselmeergebied bevaarbaar, veilig en schoon”*